

РЕШЕНИЕ

№ 1

гр. , 05.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Магдалена Ат. Жбантова
Стефанова

при участието на секретаря ЛИ. Ив. Зайкова
като разгледа докладваното от Магдалена Ат. Жбантова Стефанова
Гражданско дело № 20221220100299 по описа за 2022 година
и за да се произнесе, взе предвид следното:

Делото е образувано по предявен иск от “Ф. И.” ЕАД, гр. С. против И. А. Д. от с.С., обл. Бл.. Иска се да бъде признато за установено, че ответника дължи на ищеца следните суми: главница в размер на ***** лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо дължимата и претендирана по заявление главница в размер на ***** лева, ведно със законната лихва от 26.05.2020 г. до окончателно изплащане на вземането; възнаградителна лихва по т. 11 от договора за банков кредит в размер на 23.17 лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо дължимата и претендирана по заявление договорна лихва в размер на ***** лева, начислена за периода от ***** г. до ***** г.; наказателна лихва по т. 19 от договора за банков кредит в размер на ***** лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо дължимата и претендирана по заявление наказателна лихва в размер на ***** лева, начислена за периода от ***** г. до ***** г. и наказателна лихва по т.19 от договора за банков кредит в размер на ***** лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г.

Ищецът твърди, че на 20.08.2007 г. между ответника, в качеството му на кредитополучател, и „П. и.Б.“ АД, в качеството на кредитодател, е сключен договор за банков кредит № *****. По силата на договора банката е предоставила на ответника кредит в размер на ***** лева за погасяване на съществуващи задължения и за лечение. Кредита е усвоен изцяло на ***** г. от ответника, чрез заверяване с горната сума на разплащателната му сметка в „П.“ АД. Уговорено е за предоставения кредит кредитополучателят да заплаща на банката договорна възнаградителна лихва, като главницата по кредита се олихвява с годишен лихвен процент, чиято стойност се формира по правилото на т. 11 от договора за банков кредит — основаният лихвен процент, определен от БНБ, увеличен с надбавка от 3,40 пункта. Кредитополучателят се е задължил да върне предоставения му кредит ведно с начислената възнаградителна лихва на 120 анюитетни месечни вноски. Падежът на първата вноска е ***** г., на всяка следваща на 28-то число от съответния месец, а падежа на последната вноска е на ***** г. Съгласно т.19 от договора за кредит плащания, дължими, но неизвършени в срок поради недостиг на авоар по разплащателната сметка на кредитополучателя в банката, се отнасят в просрочие и олихвяват с договорения в раздел VI, т.11 лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва. Ответникът е погасил чрез плащане част от задълженията си по договора за банков кредит, а именно вноските дължими от ***** г. до ***** г., включително. След това е преустановил плащанията и е изпаднал в забава. По договор за банков кредит № ***** е формиран непогасен остатък в общ размер на ***** лева, представляващ сбор от следните суми: - ***** лева - непогасена главница, представляваща сбор от 68 месечни погасителни вноски за главница за периода от ***** г. до ***** г.; - ***** лева – непогасена договорна лихва, представляваща сбор от 68 месечни погасителни вноски за договорна възнаградителна лихва за периода от ***** г. до ***** г.; - ***** лева - непогасена договорна лихва, представляваща сбор от 68 месечни погасителни вноски за договорна възнаградителна лихва за периода от ***** г. до ***** г.; - ***** лева - наказателна лихва за забава по т. 19 от договора, начислена за периода от ***** г. до ***** г.; - ***** лева - наказателна лихва за забава по т. 19 от договора, начислена за периода от 14.05.2020 г. до ***** г. Банката е подала заявление по реда на чл. 417, т. 2 ГПК за горните вземания, по което е

образувано ч.гр.д. № 369/2020 г. по описа на РС Гоце Делчев. По делото е издадена заповед, срещу която ответникът е подал възражение, поради което ищеца, в качеството на частен правоприемник на кредитодателя е подал настоящите иски.

Правната квалификация на предявения иск е по чл.124, ал.1 от ГПК във вр. с чл. 9 и чл.11 от Закона за потребителския кредит и чл.33 от ЗПК, чл. 240 и сл. от ЗЗД във връзка с чл. 79, ал.1, чл.86, ал.1 от ЗЗД, чл. 99 от ЗЗД във чл.422 от ГПК.

В законоустановения едномесечен срок от страна на ответника е постъпил отговор, в който се застъпва становище за недопустимост на предявените иски. По същество изразява становище за неоснователност на предявените иски. Счита, че липсва на правопораждащ юридически факт, от който ищецът да притежава право на всяко едно от вземанията към ответника, обективирани в заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 369 от 2020 г. по описа на РС Гоце Делчев. Счита, че клаузите по т.11 от договора за кредит, по които ищецът претендира вземане са нищожна по смисъла на чл.26 от ЗЗД поради противоречието им съответно с чл.143, ал.2, т.10 и т.11 от ЗЗП. С уговорката по т. 11.1 от договора на потребителя е наложено да приеме клауза, която не е имал възможност да знае преди сключването на договора и към датата на сключването му спрямо него е била налице неяснота какъв е основния лихвен процент от БНБ и как ще се променя неговия размер за период от 10 години напред. С уговорката по т.11.2 от договора се дава право на банката едностранно да променя възнаградителната си лихва при непредвидени за потребителя условия. Цитираните две неиндивидуално определени клаузи са поставили потребителя в неравноправно положение по смисъла на чл.143, ал.2, т.10 и т.11 от ЗЗП, което е основание приемането им за нищожни по смисъла на чл. 146, ал.1 от ЗЗП. Нищожността им обуславя недействителност на целия договор за кредит, тъй като не могат да бъдат заместени от повелителни правила на закона и без тях той не би могъл да бъде сключен. При условията на евентуалност, ако съдът не уважи възражението за нищожност на договора, поради нищожност на клаузите по т. 11.1 и 11.2 от него, се иска прави правопогасяващо възражение, че ищецът не притежава право на всяко едно от вземанията към ответника, обективирани в заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 369 от 2020 г. по описа на РС Гоце Делчев, тъй като ответника е изпълнил точно (качествено и в срок) всички

задължения по договора за банков кредит, поради което и ищецът не е придобил право на вземане към него по Договор за цесия от ***** г.

Правната квалификация на възраженията на ответника е по чл.130 от ГПК, чл.99, ал.4 от ЗЗД, чл.26, ал.1, пр.1 от ЗЗД във вр. с чл.143, ал. 2, т.10 и т.11 от ЗЗП.

От събраните доказателства, съдът прие за установено във фактическо отношение следното:

На ***** г. И. А. Д. подал до „П.и.б.“ АД искане за отпускане на кредит в размер на ***** лева за срок от 120 месеца. В искането посочил, че сумата ще бъде използвана за текущи битови нужди, погасяване на съществуващо задължение и за лечение.

На *****г. между И. А. Д., в качеството му на кредитополучател и „П. и. б.“ АД, в качеството на кредитодател, е сключен договор за банков кредит № *****. По силата на договора банката се задължила да предостави на ответника кредит в размер на ***** лева за погасяване на съществуващи задължения и за лечение. От своя страна Д. се задължил да върне заемната сума, ведно с договорена възнаградителна лихва, на равни месечни погасителни вноски, определени по падеж и размер с погасителен план, неразделна част от договора. Договорена е лихва в размер на основния лихвен процент, определен от Българска народна банка, увеличен с надбавка от 3.40 пункта, като лихвата се начислява само за дните на фактическо ползване на кредита. Договорено е освен това, че кредитополучателя се задължава да заплати на банката еднократна такса за разглеждане на искането в размер на 10 лева, както и комисионна в размер на 1% от разрешения размер на кредита, като за частта от кредита, използвана за погасяване на задължения на кредитополучателя към други банки комисионна не се дължи. В представеният по делото погасителен план към процесния договор за кредит са определени 120 месечни погасителни вноски, дължими на 28-о число на месеца, от които първата вноска се дължи в размер на ***** лева, следващите 118 вноски се дължат в размер на по ***** лева и последна вноска в размер на **** лева. Първата погасителна вноска е дължима на***** г., а последната – на ***** г. В погасителния план е посочен размера на кредита – ***** лв., основния лихвен процент – 4.100, надбавката – 3.400, брой вноски, както и размера на дължимата договорна

лихва и пълния размер на сумата, която ще бъде изплатена от кредитополучателя.

Сумата от кредита била отпусната по разплащателна сметка на И. А. Д., IBAN: BG*****, с референция № АА-***** Спрени били еднократни такси, от които такса управление на кредита в размер на ***** лева., такса разглеждане на документи -***** лв. и такса за разглеждане на документи за кредит в размер на *****евро. След спрените такси, остатък от сумата била усвоена, като са извършени три превода по други две банкови сметка в лева в размер на *****лв. Остатък от отпуснатия кредит бил изтеглен в броя, съответно на *****од. в размер на *****лв., на *****год. в размер на *****лв. и на ***** год. в размер на ***** лв.

Д. не изпълнил задължението си за заплащане на месечните вноски по договорения погасителен план, като последната направена от него вноска е на ***** г. в размер на*****лева, с които била погасена 52-ра вноска по кредита, с падеж на вноската ***** г., а остатък в размер на 1.65 лева е отнесен за погасяване на таксите по поддръжка на сметката. По договора останали неиздължени суми в размер на ***** лева за главница и ***** лева за договорна възнаградителна лихва.

Поради неплащане на вноските в срок, банката начислила и наказателна лихва по т.19 от договора за банков кредит в размер на *****лева за периода от ***** г. до ***** г. и наказателна лихва по т.19 от договора за банков кредит в размер на ***** лева за периода от ***** г. до ***** г.

На 26.05.2020 г. от страна на „П. и. б.“ АД е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение, по което е образувано ч.гр.д. № 369/2020 г. по описа на Районен съд - Гоце Делчев. Съдът е уважил заявлението и е издал заповед за изпълнение за исканите ***** г. до ***** г., сумата от ***** лева - възнаградителна лихва за периода от ***** г. до ***** г., сумата от ***** лева - наказателна лихва за периода от ***** г. до ***** г., сумата от ***** лева - наказателна лихва за периода от ***** г. до ***** г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 26.05.2020 г. до изплащане на вземането, както и сторените по делото разноси в размер на ***** лева внесена

държавна такса и 150 лева юрисконсултско възнаграждение. Срещу издадената заповед ответника е депозирал възражение по реда на чл.414 от ГПК, поради което на заявителя е указано да предяви иск за установяване съществуването на претендираното парично вземане по исков ред.

На 08.06.2021 г. между „П. и. б. АД и „Ф. И.“ ЕАД бил сключен договор за прехвърляне на вземания по редица договори за потребителски кредит, посочени в Приложение № 1, заедно които с всички привилегии, обезпечения и другите им принадлежности, включително изтеклите лихви и право на разноси. Представен е по делото препис – извлечение от Приложение № 1 към договора за цесия, от които се установява, че с договора за цесия е прехвърлено и правото на вземания срещу И. А. Д., ЕГН ***** по договор за потребителски заем 13КР-АА-6927 от 20.08.2007 г. с общ размер на вземането ***** лева, от които ***** за главница, ***** лева за лихва, ***** лева за наказателна лихва и ***** лева за такси и разноси. С пълномощно, заверено от нотариус Д. Ж., гр.С. под рег. № 4321/***** г., „П. и. б.“ АД е упълномощило ищцовото дружество да съобщи на длъжниците за прехвърлените вземания. Ищцовото дружество е изпратило до И. Д. съобщение за извършената цесия, с обратна разписка - известие за доставяне на Български пощи ЕАД, но същото се е върнало с отбелязване, че съобщението не е потърсено от адресата. Съобщението е изпратено на адрес гр.С. З., ул. „К. Б.“ № **, вх.*, ет.*.

По делото е назначена съдебно - счетоводна експертиза, от заключението по която се установява, че на ответника е предоставен банков кредит в размер на *****лева. Сумата от кредита е отпусната на 20.08.2007 г. по разплащателна сметка на лицето И. А. Д., IBAN: BG*****, с референция № АА-*****. Спрени са следните еднократни такси: 1. такса управление на кредита в размер на *****лева.; 2. Такса разглеждане на документи ***** лв.; 3. такса за разглеждане на документи за кредит в размер на ***** евро. След спрените такси, остатък от сумата е усвоена, като са извършени три превода по други две банкови сметка в лева в размер на ***** лв. Остатък от отпуснатия кредит е изтеглен в брой, съответно на ***** год. в размер на ***** лв., на ***** год. В размер на ***** лв. и на *****год. в размер на *** лв.

За периода на отпускането на кредита ***** год. до ***** год.,

И. Д. е правил плащания по разплащателната сметка обслужваща отпуснатия кредит. При постъпване на средства по кредитната сделка, първо се погасяват редовни лихви и такси, след това просрочени лихва и ако останат средства се погасява част или цялата главницата. За периода на отпускане на кредита ***** год. до ***** год. И. А. Д. е внесъл сумата в размер на ***** лв. Внесената сума е разпределена от П.Б. във времето за погасяване на следните задължения: 1. Редовна главница - *****лв.; 2. Редовна /възнаградителна/ лихва -*****лв.; 3. Наказателна /просрочена лихва/ - ***** лв.; 4. Такси за поддръжка на сметка – ***** лв.;

Последната вноска, която е направил кредитополучателя И. А. Д. е на 14.01.2012 год. в размер на ***** лв. С постъпилите средства е погасена 52 -та вноска от погасителния план на кредит под номер № ***** която е с падеж 28.12.2011 год. На 14.01.2012 год. от П.ИБ.са погасени следните задължения по кредит: 1. Редовна /възнаградителна/ лихва -***** лв.; 2. Просрочена /наказателна/ лихва -*** лв.; 3. Редовна главница - ***** лв. На 15.01.2012 год. с останалите средства по сметката в размер на 1.65 лв. банката погасява таксите за поддръжка на сметката.

След 14.01.2012 год. вноски по кредитната сделка не са правени, следователно от 29.01.2012 год., кредитополучателя И. А. Д. е с просрочена вноска, която е с падеж 28.01.2012 год.

Непогасените вноски по главница по договор за кредит под номер № ***** год., за периода от 28.01.2012 год. (първата просрочена дата) до 28.08.2017 год. (последната падежна вноска) са в размер на: ***** лв. Непогасените вноски по главница по договор за кредит под номер № ***** год., за периода от***** год. до ***** год. включително, са в размер на: ***** лв.

Размерът на непогасената възнаградителна лихва по договор за кредит под номер № ***** год., съгласно т. 11 от договора, за периода от *****год. до ***** год. включително, както и по предоставения погасителен план е в размер на ***** лв.

Размерът на непогасената възнаградителна лихва по договор за кредит под номер № *****7, съгласно т.11 от договора, за периода от ***** год. до***** год. включително, както и по предоставен погасителен план е в размер на ***** лв.

Наказателната лихвата съгласно т.19 раздел VIII от договор за кредит под номер № *****, е изчислена като сбор от договорения лихвен процент в размер на 7,5 %, плюс наказателна надбавка в размер законната лихва. Законната лихва е сбор от основния лихвен процент на БНБ плюс надбавка от 10 (десет) пункта. За периода от***** год. до ***** год., основния лихвен процент на БНБ е в размер на 0,00%, следователно размера на законната лихва за посочения период е 10 %.

Процентът на наказателната лихвата съгласно т.19 раздел VIII от договор за кредит под номер № ***** год., е в размер на 17.50 %. Наказателната лихва по т. 19 от договор за кредит под номер № *****, начислена върху непогасеното задължение (главница от 19 724.28 лв.) от първата просрочена вноска (28.01.2011 год.) до последната вноска (28.08.2017 год.), е в размер на ***** лв.

Размерът на наказателната лихва съгласно т.19 раздел VIII от договор за кредит под номер № ***** за периода от ***** год. до *****год. е в размер на ***** лв.

Размерът на наказателната лихва съгласно т.19 раздел VIII от договор за кредит под номер № ***** за периода от***** год. до *****год. е в размер на ***** лв.

Вещото лице е отговорило и на допълнително поставени въпроси, като заключението му е, че счетоводните записвания на „П. и.б. АД са водени редовно, като кредитора е съобразил промяната на ОЛП през периодите, тъй като посочения в договора лихвен процент не е постоянен, а променлив. Направените изчисления за задължението на кредитоискателя са изцяло съобразени с промяната на ОЛП на БНБ. Всички направени изчисления от „П. и. б.“ АД за цялостното задължение на кредитополучателя, както и по отделните задължения, като главница, редовна лихва и наказателна лихва, съответстват на счетоводните записвания в извлечението от счетоводните книги.

Съдът намира, че заключенията по експертизата са пълни и обосновани и го кредитира изцяло.

При така установеното във фактическо отношение, предявените иски по чл.422 от ГПК са процесуално допустими, същите са депозираны с оглед възражението на длъжника срещу претендираното от ищеца вземане и в

предвидения от закона едномесечен срок по чл.414, ал.2 от ГПК, от легитимиран ищец – дружество, което е поело вземанията от заявителя в заповедното производство и срещу легитимиран да отговаря ответник - длъжника по заповедта за изпълнение по чл.417 от ГПК, който е възразил срещу вземането.

Разгледани по същество исковете са частично основателни, поради следното:

Предпоставките за уважаването на иск за установяване на подлежащо на изпълнение договорно задължение са най-общо две - на първо място да е налице облигационна връзка между страните и възникнало по силата на тази връзка задължение на съответната страна да престира парична сума, и на следващо - да е налице неизпълнение на поетото от страната задължение, при изправност на насрещната страна.

От приетите по делото писмени доказателства безспорно се установява, че между И. А. Д., в качеството му на кредитополучател и „П. и. б.“ АД има възникнало облигационно отношение въз основа на сключения между тях договор за банков кредит № ***** от ***** г., по силата на който банката е предоставила на ответника кредит в размер на ***** лева. „П. и. б.“ АД е изпълнило задължението си по договора, като е предоставила на ответника договорената кредитна сума по разплащателна сметка на И. Д., както се установява от приетата по делото съдебно – счетоводна експертиза. Ответника Д. от своя страна не е изпълнил задължението си да върне ползвания кредит в договорените срокове и суми, дължими съобразно приложения към договора погасителен план. Последната погасена от него вноска е с падеж *****год., но е заплатена на ***** г., след което плащания по договора не са постъпвали. Съответно е заплатена със закъснение вноската, дължима на 28.12.2011г., а следващите вноски не са заплатени, поради което длъжника е изпаднал в забава на плащането и върху дължимата сума се начислява и лихва за забава.

Ответника прави възражение за недопустимост на предявените искове, с твърдение, че доколкото не е завършена процедурата по чл.99 от ЗЗД и ответника не е известен за извършената цесия, то ищеца не е легитимиран да предяви исковете. поради неуведомяването ѝ за нея, като счита, че липсата на уведомяване означава, че цесията е нищожна и не може да породи правни

последници.

Съдът намира възражението за неоснователно. Договора за прехвърляне на вземания е сключен в писмена форма, подписан е от страните по него, в същия е посочен начина, по който са определени прехвърляните вземания. Вземанията са описани в приложения към договора, като от представеното по делото приложение № 1 се установява, че е прехвърлено и вземането към ответника по договор за банков кредит № ***** от ***** г. „Ф. И.“ ЕАД, гр. С. е упълномощено от цедента „П. и. б.“ АД да съобщи на длъжниците за прехвърлените вземания, поради което следва да се приеме, че изпратеното от ищеца уведомление в тази насока, изхожда от цедента и отговаря на изискванията на чл.99, ал.4 от ЗЗД. Не се спори между страните, че това уведомление не е получено от ответника, доколкото същото е върнато с отбелязване, че не е потърсено от адресата. Следва обаче да се вземе предвид, че съобщение за извършената цесия е приложено към исковата молба и е получено от ответника на ***** г. , ведно с исковата молба и останалите ѝ приложения. Уведомлението за извършена цесия има за цел да предпази длъжника от ненадлежно плащане на лице, което вече не е негов кредитор. Тъй като закона не поставя специални изисквания за начина на връчване на уведомлението, а и не се твърди, преди получаването му от ответника да е извършил плащане на стария кредитор, уведомлението е постигнало целите си. С оглед което следва да се приеме, че извършената цесия има действие за ответника и спрямо него именно ищеца е носител на изискуемите вземания по договор за банков кредит № ***** от ***** г.

Неоснователно е и възражението на ответника, че извлечението от счетоводни книги, представено от „П. и. б.“ АД не отговаря на изискванията на закона и не установява изискуемост на вземанията. Представеното извлечение от счетоводни книги има изискуемите от закона съдържание и реквизити. Съдържа данни за договора, по който се претендират вземания, страните по него и основните данни, задълженията на кредитополучателя, основанията за възникване, срокове за погасяване – брой на непогасени вноски с техния падеж, сроковете на неизпълнение и размера на дължимите главница, договорна и наказателна лихва. Договора за кредит е с падеж ***** г., поради което задълженията по него са станали изцяло изискуеми с изтичане на срока на договора.

Ответника прави възражение за нищожност на клаузите на т.11 от договора за кредит, въз основа на които ищеца претендира вземане за възнаградителна лихва са нищожни поради противоречието им с чл.143, ал.2, т.10 и т.11 от ЗЗП. С тях се дава възможност на банката да променя лихвения процент съобразно курса на БНБ, за който на ответника не е известно отнапред как ще се променя. С уговорката по т.11.2 от договора се дава възможност на банката да капитализира лихви въз основа на непредвидени за потребителя условия. Тези клаузи не могат да се заместят от повелителни права на закона, поради което обуславят нищожност на целия договор за кредит.

Съдът намира възражението за неоснователно поради следното:

Подписвайки договора за кредит ответника се е съгласил с посочения в т.11 начин на изчисляване на размера на дължимата договорна лихва (както и с намина на изчисляване на наказателна лихва при неплащане в срок на дължимите вноски, уговорена в т.19). Относно възнаградителната лихва е договорено, че тя се образува от основния лихвен процент, определен от Българска народна банка, увеличен с надбавка от 3.40 пункта. В настоящия случай в договора е налице индивидуална уговорка за възможността на банката да измени едностранно лихвения процент при промяна на основния лихвен процент на БНБ. Съгласно чл. 20а от ЗЗД договорите имат сила на закон за тези, които са ги сключили. Тази обща разпоредба е приложима и към договорите за банков кредит, представляващи по своята същност вид граждански договор (близък по характеристики на договор за паричен заем) и по отношение на този вид граждански договор са приложими общите принципи на гражданските правоотношения - на равнопоставеност на субектите на всяко едно гражданско правоотношение. След като са е съгласил с този начин на изчисляване на дължимата лихва, ответникът не може да се позовава на нищожност на приетите от самия него клаузи.

Не се разкрива твърдяната от ответникът неравноправност на процесния договор по смисъла на чл.143, т.10 и т.11 от Закона за защита на потребителите. Съгласно чл.143 от ЗЗП "...неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя...".

Изброени са примерни хипотези на неравноправни клаузи, като според т.10 на същия член, налице е неравноправност, ако уговорката налага на потребителя приемането на клаузи, с които той не е имал възможност да се запознае преди сключването на договора, по т.11 - ако позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание. И при приложение на тези разпоредби обаче не се установява посочените от ответника клаузи от договора, сключен между страните да са неравноправни. По смисъла на ЗПП се посочва, че не се счита индивидуално договорена клауза от договор, която е съставена предварително и потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание, особено в случаите на договори с общи условия. В настоящият случай клаузите, на чиято нищожност се позовава ответника са част от договор, подписан от него, без да представя доказателства, че същите са били предварително изготвени и той не е имал възможност да се запознае с тях.

Същевременно обаче, липсата на индивидуално договаряне е само едно от изискванията, за да бъде приета една клауза за неравноправна. Необходимо е освен това, същата да създава в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност (неравновесие) между правата и задълженията на търговеца и потребителя. Примерното изброяване на такива клаузи не следва да се тълкува категорично като съществуваща неравнопоставеност в подобна хипотеза, а следва във всеки един конкретен случай да се изследват клаузите във връзка с останалите условия по договора.

Сумите, дължими за лихви, представляват цената на заетите парични средства. Клаузите, които дават право на търговеца едностранно да увеличава цената на стоката, без потребителят в такива случаи да има право да се откаже от договора, ако окончателно определената цена е значително завишена в сравнение с цената, уговорена при сключването на договора, по принцип са неравноправни клаузи по смисъла на чл. 143 от ЗПП. В разпоредбата на чл. 144, ал. 3, т. 1 от ЗПП обаче законодателят е предвидил изключение от това правило. Основният критерий за приложимостта на изключението е изменението на цената да се дължи на външни причини, които не зависят от търговеца или доставчика на финансови услуги, а са породени от въздействието на свободния пазар и/или от държавен регулатор. Тогава търговецът/доставчикът на финансови услуги не може да се счита за недобросъвестен по смисъла на общата дефиниция за неравноправна клауза,

съдържаща се в чл. 143 от ЗЗП, тъй като увеличението на престацията не зависи от неговата воля. За да се прецени дали клаузите отговарят на този критерий за изключение от общия принцип, те трябва да бъдат формулирани по ясен и недвусмислен начин (чл. 147, ал.1 от ЗЗП). Потребителят следва предварително да получи достатъчно конкретна информация как търговецът може едностранно да промени цената, за да може на свой ред да реагира по най-уместния начин.

Според представеното по делото заключение на вещото лице, ведно с обясненията в съдебно заседание, банката е начислявала коректно дължимите лихви, съобразявайки променения основен лихвен процент, обявен от БНБ. От представените от страна на ответника справки за основен лихвен процент, обявен от БНБ постепенно е намалявал в периода от м.01.2012 г. до м.01.2016 г., а от м.02.2016 г. до м. 10.2022 г. е 0%. Следователно начисляваните по договора за кредит лихви са намалявали в сравнение с начисляваните при сключване на договора и договорената промяна по същество е в полза на ответника.

Според допълнителното заключение на вещото лице направените изчисления за задължението на кредитоискателя - цялостното задължение, както и по отделните задължения, като главница, редовна лихва и наказателна лихва са изцяло съобразени с промяната на ОЛП на БНБ.

Предвид изложеното до тук, предявеният установителен иск относно главницата следва да се уважи в размер на 9153.39 лева, което е размера на непогасената главница за претендирания в настоящото исково производство период от 26.05.2017 г. до 28.08.2017 г. съобразно приетата по делото съдебно – счетоводна експертиза и да се отхвърли над този размер до претендирания размер от 9176.50 лева като неоснователно. В останалата част предявените искове (за лихви) следва да се уважат като основателни и доказани.

Съдът по настоящото производство следва да се произнесе относно разноските, както по исковото, така и по заповедното производство /т.12 от ТР № 4/18.06.2014г. на ВКС по т.д.№ 4/2013г. ОСГТК/.

По заповедното производство е сторил разноски в размер на ****лева за държавна такса и *****лева за юрисконсултско възнаграждение. Доколкото установителните искове са частични от вземанията по заповедното производство, за тях е внесена държавна такса в размер на **** лева. По

настоящото производство ищеца е сторил разноски в размер на ***** лева за държавна такса и ***** лева за възнаграждение на вещо лице, а за възнаграждение на юрисконсулт съдът определя такова в размер на ***8лева.

Предвид изхода на спора, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца съдебни и деловодни разноски съразмерно на уважената част от исковите, в размер на ***** лева в заповедното производство и в размер на ***** лева по настоящото производство, съразмерно на уважената част от исковите.

Ответника също има право на присъждане на разноски съразмерно на отхвърлената част от исковите. Съответно на него следва да се присъдят разноски в размер на **** лева по заповедното производство. Доколкото в настоящото производство не са представени доказателства за заплатено възнаграждение за адвокат, то такова не следва да се присъжда. Представен е договор, в който е посочено, че се оказва правна помощ на осн. чл.38, ал.1, т.2 от ЗА – на материално затруднено лице, но по делото не са представени доказателства ответникът да е такова лице.

Водим от изложеното, съдът

РЕШИ:

Признава за установено по отношение на И. А. Д., ЕГН *****, от гр. Г. Д., обл. Б., че дължи на “Ф. И.” ЕАД, ЕИК *****, гр. С. следните вземания, обективирани в Заповед за изпълнение, издадена по образуваното ч.гр.д. № 369/2020 по описа на РС Гоце Делчев, а именно: сумата от ***** (***** лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо дължимата и претендирана по заявление главница в размер на ***** лева, ведно със законната лихва от ***** г. до окончателно изплащане на вземането, възнаградителна лихва по т. 11 от договора за банков кредит в размер на **** (*****) лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо дължимата и претендирана по заявление договорна лихва в размер на ***** лева, начислена за периода от ***** г. до ***** г.; наказателна лихва по т. 19 от договора за банков кредит в размер на ***** (*****) лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо

дължимата и претендирана по заявление наказателна лихва в размер на ***** лева, начислена за периода от ***** г. до ***** г. и наказателна лихва по т.19 от договора за банков кредит в размер на **** (*****) лева, дължима и начислена за периода от *****г. до ***** г.

Оставя без уважение, като неоснователен иска да бъде признато за установено по отношение на И. А. Д., ЕГН *****, от гр. Г. Д., обл. Б., че дължи на “Ф. И. ЕАД, ЕИК *****, гр. С, следното вземане, обективизирано в Заповед за изпълнение, издадена по образуваното ч.гр.д. № 369/2020 г. по описа на РС Гоце Делчев, а именно: над сумата от ***** (*****) лева до предявения размер от ***** (*****) лева, дължима и начислена за периода от ***** г. до ***** г., представляваща част от общо дължимата и претендирана по заявление главница в размер на ***** лева, ведно със законната лихва от *****г. до окончателно изплащане на вземането.

Осъжда И. А. Д., ЕГН *****, от гр. Г. Д., обл. Б. да заплати на “Ф. И.” ЕАД, ЕИК *****, гр. С. сторените по заповедното производство съдебни и деловодни разноси в размер на ***** лева, съразмерно на уважената част от исковите и оставя без уважение искането за присъждане на разноси в останалата част, като неоснователно.

Осъжда И. А. Д., ЕГН *****, от гр. Г. Д. обл. Бл. да заплати на “Ф. И.” ЕАД, ЕИК *****, гр. С. сторените по настоящото дело съдебни и деловодни разноси в размер на ***** лева, съразмерно на уважената част от исковите и оставя без уважение искането за присъждане на разноси в останалата част, като неоснователно.

Осъжда “Ф. И.” ЕАД, ЕИК *****, гр. С. да заплати на И. А. Д., ЕГН *****, от гр. Г. Д., обл. Бл. сторените по заповедното производство съдебни и деловодни разноси в размер на ***** лева (*****), съразмерно на отхвърлената част от исковите и оставя без уважение искането за присъждане на разноси в останалата част, като неоснователно.

Решението на съда може да се обжалва с въззивна жалба пред Окръжен съд гр.Благоевград в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Гоце Делчев: _____